

Situació d'aprenentatge¹

Títol	Començo en un nou club de rugbi
Curs (nivell educatiu)	Segon d'ESO
Matèria ² / Àmbit ³	Educació Física

¹ Les situacions d'aprenentatge són els escenaris que l'alumnat es troba a la vida real i que els centres educatius poden utilitzar per desenvolupar aprenentatges. Plantegen un context concret, una realitat actual, passada o previsible en el futur, en forma de pregunta o problema, en sentit ampli, que cal comprendre, i a la qual cal donar resposta o sobre la qual s'ha d'intervenir. És en la seva resolució que l'alumnat assoleix les competències. [Annex 5. Aprenentatge basat en situacions](#). Són propostes pedagògiques orientades al desenvolupament de les competències.

² A l'educació primària fem referència a les àrees i a l'educació secundària obligatòria i el batxillerat a les matèries.

³ Agrupació d'àrees o matèries que s'imparteixen de manera integrada.

DESCRIPCIÓ (context + repte)

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? Quin és el context?⁴ Quin repte planteja?⁵

L'alumnat no ha practicat mai el rugbi, per tant, se'ls proposa la hipotètica situació de començar en un club esportiu de rugbi. Han de poder captar l'essència de l'esport.

Gràcies a aquest esport, fàcil a nivell de progressió esportiva (la pilota s'agafa amb les mans), es pot fer un recordatori dels principis bàsics de les fases ofensives i defensives.

Han de poder assimilar les característiques que fan especial el rugbi respecte als altres esports col·lectius: passada enrere, el tercer temps, la *haka*... A més a més, han de seguir treballant els principis bàsics de la fase d'atac i defensa que van aprendre a primer d'ESO.

Finalment, seguint el fil argumental del rugbi, es farà una *haka* reivindicativa per les injustícies de la societat i es farà un acte coincidint amb el 25 N.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques següents:

Competències específiques	Matèria
CE2. Aplicar la tècnica, la tàctica i l'estratègia vinculades amb els jocs i els esports per a la resolució de situacions motrius.	Educació Física
CE3. Utilitzar els recursos expressius com a mitjà de relació, comunicació i integració social per a l'autoconeixement.	Educació Física

⁴ Context: conjunt de circumstàncies que expliquen un esdeveniment o una situació i que envolten un individu, un col·lectiu o una comunitat, etc.

⁵ Un repte és un desafiament que sorgeix d'una pregunta, un problema, un cas, una polèmica, una recerca, un encàrrec, un projecte, un servei..., situat en un context. Resoldre'l implica mobilitzar sabers i connectar accions a partir dels quals es desenvolupen capacitats personals.

TRACTAMENT DE LES COMPETÈNCIES TRANSVERSALS⁶

Competència digital

Es veuran vídeos d'exemple de rugbi i *hakes*. A més, l'alumnat disposarà de codis QR si vol obtenir el vídeo amb instruccions per fer la *haka*.

CD2. Gestionar i utilitzar el propi entorn personal digital d'aprenentatge permanent per construir nou coneixement i crear continguts digitals, mitjançant estratègies de tractament de la informació i l'ús de diferents eines digitals, seleccionant i configurant la més adequada en funció de la tasca i de les necessitats en cada ocasió.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE I CRITERIS D'AVUACIÓ

Objectius d'aprenentatge⁷ Què volem que aprengui l'alumnat i per a què? CAPACITAT + SABER + FINALITAT	Criteris d'avaluació⁸ Com sabem que ho ha après? ACCIÓ + SABER + CONTEXT
1. Jugar a un esport no mediàtic de manera fluida per donar a conèixer un esport col·lectiu diferent.	1. Resoldre situacions d'atac del rugbi utilitzant la tècnica i la tàctica de manera efectiva. 2. Resoldre situacions defensives del rugbi de manera efectiva.
2. Utilitzar els recursos expressius per transmetre un missatge reivindicatiu.	3. Realitzar una <i>haka</i> reivindicativa en grup i transmetre un missatge reivindicatiu. 4. Representar una <i>haka</i> reivindicativa davant d'un grup amb desinhibició.

⁶ Les competències transversals són: competència ciutadana; competència emprenedora; competència personal, social i d'aprendre a aprendre; i competència digital.

⁷ Les competències específiques estan formulades de forma general i convé concretar-les per definir quins seran els aprenentatges que s'adquiriran amb la realització de la situació d'aprenentatge. Aquesta concreció ha de permetre formular unes competències pròpies de la situació d'aprenentatge que són l'equivalent dels objectius d'aprenentatge.

⁸ Els criteris d'avaluació es poden desplegar en indicadors. Un objectiu d'aprenentatge pot relacionar-se amb un, dos o més criteris d'avaluació.

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	Sabers	Matèria
1	Resolució de problemes en situacions motrius - Resolució de reptes i projectes motrius - Vivència de pràctiques d'activitats físiques múltiples i variades a l'escola. - Coordinació d'accions amb les altres persones en situacions de pràctica d'activitats físiques col·laboratives. - Esquema corporal - Experimentació de postures i moviments corporals diferents en situacions motrius variades. - Habilitats motrius - Utilització de les capacitats físiques de forma genèrica i jugada a través d'activitats d'intensitat entre moderada i elevada.	Educació Física
2	Activitats motrius lúdiques, culturals i expressives - Joc - Participació en el desenvolupament de jocs col·laboratius, mostrant respecte i responsabilitat. - Expressió i comunicació corporal - Comunicació d'emocions, idees, personatges o situacions a través del cos, el gest i el moviment de manera espontània en situacions motrius variades.	Educació Física
3	Autoregulació emocional i interacció social en situacions motrius - Habilitats socials - Respecte per les normes dels jocs col·lectius en què es participa.	Educació Física

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar? Quins tipus d'agrupament realitzarem? Quins són els principals materials que necessitarem? Etc.

Metodologia per als partits de rugbi:

Es practica el rugbi *flag*. El peto es porta penjat a la cintura (el placatge es fa traient-lo).

Es poden fer grups estables (facilita la gestió de l'aula i del temps) o variables per a cada sessió. En funció de les característiques del grup, els grups els poden fer els mateixos alumnes o els pot fer el professor o professora. La condició és que han de ser mixtos.

Metodologia per a la *haka*:

Per potenciar la creativitat i la desinhibició es permet l'agrupació lliure. L'ideal és que hi hagi 4 o 5 grups reduïts per grup classe. En la segona fase, quan hi ha la tria de la millor *haka*, tot el grup classe és un sol grup per fer la *haka* final.

Vídeos per consultar:

- [Millors jugades rugbi](#)
- [All Blacks haka vs Austràlia \(Kapa o Pango\)](#)
- [Maori All Blacks Haka at sold-out BC Place in Vancouver](#)
- [Tutorial del Juan Luis: Hacer una haka](#)

ACTIVITATS D'APRENENTATGE I D'AVALUACIÓ

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
Activitats inicials <i>Què en sabem?</i>	• Introducció al rugbi: què en sap l'alumnat? • Diferències entre rugbi i futbol americà. Principals característiques del rugbi. Coneixen el tercer temps? I la <i>haka</i>? • Jocs motrius de persecució adaptats amb pilota de rugbi en què s'ha de treure el peto que els jugadors porten a la cintura.	1 sessió
Activitats de desenvolupament <i>Aprenem nous sabers</i>	• Exercicis per interioritzar les habilitats tècniques i tàctiques del rugbi (la passada) • Partits reduïts de rugbi • Autoregulació dels aprenentatges: ○ Retroacció (coavaluació i avaluació del docent) ○ Llista de control d'autoavaluació del rugbi (vegeu l'annex)	6 sessions
Activitats d'estructuració <i>Què hem après?</i>	• <i>Haka</i> en grup reduïts • Autoregulació dels aprenentatges: ○ Utilitzar enregistrament de dispositius mòbils per gravar la coreografia i autoavaluar-se en grup. ○ Retroacció (coavaluació i avaluació del docent) ○ Llista de control de coavaluació de la <i>haka</i> (vegeu l'annex) • Preparació de la <i>haka</i> en gran grup	6 sessions
Activitats d'aplicació <i>Apliquem el que hem après</i>	• Partits reduïts de rugbi. • Representació de la <i>haka</i> en gran grup.	2 sessions 1 sessió

BREU DESCRIPCIÓ DE COM S'ABORDEN ELS VECTORS⁹ EN AQUESTA SITUACIÓ D'APRENTATGE

- Universalitat del currículum. Es promou la participació de tot l'alumnat, respectant les aportacions de cada membre del grup. S'incorpora l'avaluació formativa i formadora (coavaluacions i autoavaluacions) perquè l'alumnat tingui un espai de reflexió del seu procés, i mesures i suports universals.
- Aprenentatges competencials. Es plantegen els aprenentatges a partir d'un context concret: participar en un club esportiu de rugbi i intervenir en la creació i representació d'una *haka*.
- Perspectiva de gènere: aprofitant la creació d'una *haka* es fa la proposta que sigui una *haka* reivindicativa per totes les injustícies de gènere.

⁹ 1. Aprenentatges competencials. 2. Perspectiva de gènere. 3. Universalitat del currículum. 4. Qualitat de l'educació de les llengües. 5. Benestar emocional. 6. Ciutadania democràtica i consciència global.

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS¹⁰

- En el moment que es presenta el repte de la creació d'una *haka* reivindicativa, es mostra un vídeo com a modelatge del que es vol que facin els i les alumnes.
- S'inclou tot l'alumnat, tant en la creació com en la representació. Es respecten totes les aportacions de cada membre del grup i, en el moment de la representació, si hi ha algú que tingui vergonya, pot participar des de les últimes files.
- Es realitza l'avaluació formadora i formativa per a la regulació de l'aprenentatge.

MESURES I SUPORTS ADDITIONALS¹¹ O INTENSIVS¹²

Quines mesures o suports addicionals o intensius es proposen per a cadascun dels alumnes següents:

Alumne/a	Mesura i suport addicional o intensiu

¹⁰ Les mesures i els suports universals són els que s'adrecen a tot l'alumnat. Han de permetre flexibilitzar el context d'aprenentatge, proporcionar als alumnes i als docents estratègies per minimitzar les barreres d'accés a l'aprenentatge i a la participació que es troben a l'entorn, i garantir la convivència i el compromís de tota la comunitat educativa.

¹¹ Les mesures i els suports addicionals s'adrecen a alguns alumnes. Permeten ajustar la resposta educativa de forma flexible, preventiva i temporal, focalitzant la intervenció educativa en aquells aspectes del procés d'aprenentatge que poden comprometre l'avenç personal i escolar.

¹² Les mesures i els suports intensius són específics per als i les alumnes amb necessitats educatives especials, estan adaptats a la seva singularitat i permeten ajustar la resposta educativa de forma extensa, amb una freqüència regular i, normalment, sense límit temporal.

ANNEX

Llista de control d'autoavaluació del rugbi

Nom de la persona que valida la teva autoavaluació (només s'ha d'escriure quan el professor o professora ho indiqui): _____

Fases del joc	Criteris d'avaluació (en què em fixo?)	Encara estic en procés	Sí
Fase ofensiva	1. Quan no tinc la pilota, intento situar-m'hi per darrera.		
	2. Quan rebo la pilota, si tinc opcions, avanço.		
	3. Faig la passada enrere.		
	4. Utilitzo, sempre que puc, les dues mans per efectuar la passada (assegurar passada).		
Fase defensiva	5. Poso en pràctica els principis defensius i ho evidencio amb el meu esforç: recuperar la pilota, evitar que el contrari avanci o que faci marca.		
	6. Acostumo a recuperar la pilota (treure el peto, interceptar passada...).		
Situació de joc	7. M'implico en el joc.		
	8. M'esforço per ajudar l'equip.		

Llista de control de coavaluació de la *haka*

Nom del grup que és avaluat: _____

Criteris d'avaluació (en què ens fixem?)	Encara està en procés	Sí
1. Hi ha un inici clar.		
2. Hi ha un final clar.		
3. El grup fa una <i>haka</i> de manera coordinada.		
4. El grup transmet un missatge reivindicatiu.		
5. Les expressions facials mostren un ambient hostil.		
Considerem que [nom de l'alumne/a] ha assolit els objectius proposats de forma destacada, pels motius següents: Considerem que [nom de l'alumne/a] no ha assolit els objectius proposats, pels motius següents: 		
Observacions generals: 		